

Motion till riksdagen 2025/26:1918

av **Mathias Tegnér (S)**

Om att minska utsläppen från flygtrafiken i Sverige

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att minska klimatutsläppen från flygtrafiken och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Väldigt mycket tyder på att världen står inför en stor mänsklig och miljömässig katastrof på grund av jordens temperaturhöjning. Nästan varje år det senaste decenniet har gått till historien som naturkatastrofernas år med skogsbränder och extremvärme runt om i Europa. Isarna på Arktis minskar och nya värmerekord på över 50 grader slås.

Transportsektorn är Sveriges största utsläppskälla, och flyget är en växande del. Vi vet att vårt internationella flygande i står för stora utsläpp. Utsläpp som står i paritet med all bilkörning i Sverige. Antalet utrikes flygresor per invånare har mer än fördubblats sedan början av 1990-talet, och mellan 1990 och 2014 ökade svenskarnas flygutsläpp med 130 procent – trots effektiviseringar.

Internationella styrmedel är viktiga men utvecklas långsamt. FN:s flygorgan ICAO har under lång tid haft svårt att enas om kraftfulla åtgärder. EU:s utsläppshandelssystem täcker delar av flyget men är otillräckligt. Därför måste Sverige agera nationellt under tiden.

En återinförd flygskatt är ett nödvändigt styrmedel. Liksom i Storbritannien och Tyskland kan den ha en dämpande effekt på flygandet. Men skatten bör vidareutvecklas och göras progressiv – de som flyger ofta och står för de största utsläppen ska betala mer.

Utöver skatter behövs teknikutveckling. Förnybara syntetiska bränslen kan ge nettonollutsläpp över hela livscykeln och användas i befintliga motorer. Staten bör därför stödja forskning, utveckling och produktion för att påskynda omställningen. Genom Swedavia kan staten dessutom skapa incitament för flygoperatörer att använda mer hållbara bränslen.

En annan viktig åtgärd är att begränsa onödiga inrikesflygningar. Sträckor där det finns fungerande tågförbindelser på upp till fem timmar bör successivt kunna ersättas av järnvägen. Detta kräver parallella investeringar i järnvägssystemet, men att minska flygandet på kortare sträckor är en uppoffring som är fullt rimlig i klimatkrisens tid.

Staten bör också gå före. Offentlig sektor är en stor kund i flygtrafiken, inte minst genom tjänsteresor. Alla statliga myndigheter och bolag bör ha tydliga resepolicyer som prioriterar tåg framför flyg och digitala möten framför resor.

Sammantaget utgör dessa förslag en offensiv klimatpolitik för flyget. De förenar ekonomiska styrmedel, teknikutveckling, förändrade resevanor och ett offentligt föredöme. Med dessa åtgärder kan Sverige minska flygets klimatpåverkan, bidra till att vi når våra klimatmål och ta ansvar för kommande generationer.

Mathias Tegnér (S)